

Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie Wydział Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego		KARTA EWIDENCYJNA		12. Położenie: Województwo: MAŁOPOLSKIE Powiat: GORLICKI Gmina: BIECZ Miejscowość: BINAROWA							
1. Sygnatura: Gor-I-11-G		2. Mogiła pojedyncza Michała Sendeckiego ps. "Grab", żołnierza Batalionów Chłopskich, ofiary terroru hitlerowskiego z 13 stycznia 1945 r. na cmentarzu parafialnym w Binarowej		13. Lokalizacja: <i>(w obrębie miejscowości, cmentarza)</i> Binarowa - cmentarz parafialny, dz. nr 2396							
3. Nr wpisu do rejestru zabytków: -				14. Właściwy urząd gminy: <i>(danie teleadresowe)</i> Urząd Miejski w Bieczu							
4. Rodzaj obiektu: mogiła pojedyncza				15. Właściciel terenu: Gmina Biecz							
5. Data założenia: III 1945				16. Nr działki: 2394/2 obr. 1							
6. Autor projektu -				17. Opiekunowie społeczni: -							
7. Fundator rodzina zmarłego				18. Kartę wypełnił: ins. woj. Radosław Ostrożański							
8. Wymiary/Powierzchnia: 2 m2				19. Data: 2020.03.26 [ediy. 2021.02.08 R.O.]							
9. Ilość grobów: <table border="1"> <tr> <td>ogółem</td> <td>pojed.</td> <td>zbiorowych</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1</td> <td>0</td> </tr> </table>				ogółem	pojed.	zbiorowych	1	1	0		
ogółem	pojed.			zbiorowych							
1	1			0							
10. Ilość pochowanych: <table border="1"> <tr> <td>ogółem</td> <td>zident.</td> <td>niezident.</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1</td> <td>0</td> </tr> </table>				ogółem	zident.	niezident.	1	1	0		
ogółem	zident.	niezident.									
1	1	0									
11. Status pochowanych: ofiara terroru hitlerowskiego											
20 Opis obiektu: Mogiła nakryta granitową płytą, u wezglowia wysoka trójsegmentowa attyka, zwieńczona krzyżem łacińskim z metalową pasyjką. W środkową część attyki wmurowana jest tablica z jasnego kamienia z inskrypcją: "Ś. +P./ TU SPOCZYWA/ SENDECKI MICHAŁ/ PRZEŻYŁ LAT 36/ ZGINAŁ ŚMIERCIA/ MĘCZEŃSKĄ ZRAK/ HITLEROWSKICH/ 13.I.1945/ PROSI O WESTCHNIENIE/ DO BOGA"											

20. Opis obiektu - cd.

Nad tablicą znajduje się medalion ze zdjęciem zmarłego. Po obu stronach środkowego segmentu znajdują się pylony o rowkowanym licu, zwieńczone rzeźbionymi donicami z motywem roślinnym. Na dolnej części attyki umieszczona jest metalowa tablica z wypukłym napisem: „SENDECKI MICHAŁ PS „GRAB”/ DZIAŁACZ BATALIONÓW CHŁOPSKICH/ W LATACH 1939-1945/ ZAMORDOWANY PRZEZ OKUPANTA/ W DNIU 13.I.1945 R./ W 22 ROCZNICĘ ŚMIERCI/ SPOŁECZEŃSTWO BINAROWEJ”

21. Rys historyczny:

Michał „Grab” Sendeki działał w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego w ramach ruchu ludowego.. Pełnił funkcję kierownika referatu samorządowego ZWZ-AK Obwodu Gorlice i dowodził oddziałem Ludowej Straży Bezpieczeństwa, operującym w okolicach Binarowej i Sękowej. Zginął z rąk okupanta niemieckiego w dniu 13 stycznia 1945 r. Według relacji zanotowanej w ramach "alertu" harcerskiego Michał „Grab” Sendeki został aresztowany 31 grudnia 1944 r. i trafił do więzienia w Gorlicach. Zginął 13 stycznia 1945 r. podczas próby ucieczki. Zwłoki, pierwotnie pochowane pod murami więzienia, ekshumowano już w marcu 1945 r. i uroczyste pochowano na cmentarzu w Binarowej.

22. Ewidencja pochowanych:

imię	nazwisko	szarża/liczba	formacja zbrojna	jednostka	data śmierci
MICHAŁ	SENDECKI	-	LSB	-	1945-01-13

Opracowana na podstawie: napisu nagrobnego i danych z bibliografii

23. Bibliografia

G. Mazur, W. Rojek, M. Zgórniak, Wojna i okupacja na Podkarpaciu i Podhalu na obszarze inspektoratu ZWZ-AK Nowy Sącz 1939 - 1945, Kraków 1999, s. 147, 311.
A Fitowa, Bataliony Chłopskie w Małopolsce 1939–1945., Działalność organizacyjna, polityczna i zbrojna, Kraków 1984, s. 398-399, 509.
Instytut Pamięci Narodowej Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, sygn. GK 195/XIII/3.

24. Uwagi: